

Accelerated learning: กลยุทธ์การเรียนรู้ที่น่าศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ประหยัด จิระวรพงศ์*

บทคัดย่อ

Accelerated learning เป็นรูปแบบและกลยุทธ์การเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งแนวคิดนี้ได้พัฒนาเกิดขึ้นมานานแล้ว แต่ปรากฏชัดเมื่อ Professor Dr. Georgi Lozanov นักจิตบำบัดชาวบัลการเรีย ได้เผยแพร่รูปแบบวิธีการสอนนี้ในชื่อ Suggestopedia มาหลายทศวรรษโดยผสมผสานความรู้ด้านจิตประสาทวิทยาและศาสตร์การเรียนการสอนเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับการทำงานของสมอง เทคนิคการลดความเครียดทางร่างกายและจิตใจของผู้เรียนด้วยการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ ร่วมกับการเปิดเพลงบรรเลงเบาๆ ผสมผสานกับการใช้เทคนิคการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีความหลากหลายที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละบุคคล โดยที่ผู้สอนจะทำหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างวิธีการเรียนรู้ เทคนิคการจำ การตกผลึกความคิดและองค์ความรู้ของตนเองด้วยตนเองอย่างรวดเร็ว

คำสำคัญ : Accelerated learning, รูปแบบการเรียนรู้ กลยุทธ์การเรียนรู้ การเรียนการสอน

Abstract

Accelerated learning is a model of instruction and learning strategy which focus on learners to learn efficiency and effectively. This innovation was happened more than 40 decades ago by Prof. Dr. Lozanov G. , Bulgarian psychotherapist, who developed the model and broadly distributed in the term of “Suggestopedia”. The model was integrated by applied neuropsychology and pedagogy to create learning environment for reducing physical and mental stress. And to combine using techniques to accelerate learning for individuals’s self-construction.

Keywords: Accelerated learning, model of instruction, learning strategy, Suggestopedia, Lozanov G.

* รองศาสตราจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

บทนำ

การเรียนรู้เป็นทักษะกระบวนการสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมหรือวาทกรรมต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ อำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตประจำวันมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์อันไร้ซึ่งพรมแดนแห่งการถ่ายทอดวัฒนธรรมองค์ความรู้ สารสนเทศและเทคโนโลยีที่มีให้บริโภคอย่างมหาศาล การคัดกรองข้อมูล สารสนเทศและองค์ความรู้ต่าง ๆ เป็นกุญแจสำคัญที่จะช่วยให้เข้าถึงสาระ แก่นแท้ของนวัตกรรมหรือวาทกรรมนั้นๆ ส่งผลให้มนุษย์เราสามารถตัดสินใจ ประเมินคุณค่ารวมถึงประยุกต์ใช้องค์ความรู้เหล่านั้นได้อย่างรวดเร็ว รู้เท่าทันและมีเหตุผล มนุษย์เราต้องศึกษาเรียนรู้ข้อมูล สารสนเทศเหล่านั้นด้วยความเข้าใจอย่างแท้จริงจึงจะสามารถคัดกรองสารสนเทศเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นหมายความว่า จะต้องใช้เวลาและบุคคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะจำนวนมาก

ดังนั้นนักวิชาการ นักการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาหลักการ ทฤษฎีหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างวิธีการเรียนรู้ เทคนิคการจำ การตกผลึกความคิด และองค์ความรู้ของตนเองด้วยตนเองอย่างรวดเร็ว โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์จริง อาจเป็นรูปแบบของผังมโนทัศน์ (mind maps) หรือแผนที่ความคิด ความจำแบบต่าง ๆ โดยที่ผู้สอนทำหน้าที่กระตุ้นความสนใจใคร่รู้ ซึ่งในปัจจุบันนิยมเรียกกันเป็นคำกว้างๆ ว่า Accelerated learning

จากการทบทวนวรรณกรรมที่มีการเผยแพร่ใน วารสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อข้อมูลออนไลน์ในช่วง 3-5 ปีที่ผ่านมาเท่าที่ได้ศึกษาไม่พบว่ามีกรณีพิพาทบทความปริทัศน์เกี่ยวกับ Accelerated learning ที่เป็นภาษาไทยโดยมีการรวบรวมหลักการ ทฤษฎี ความเป็นมา เนื้อหาสาระตลอดจนประสบการณ์หรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศอย่างเป็นระบบระเบียบ

จึงเป็นที่มาของการนิพนธ์บทความปริทัศน์ในครั้งนี้ ผู้นิพนธ์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักวิชาการ นักการศึกษา ครู/ผู้สอนและนิสิต/นักศึกษา ตลอดจนผู้สนใจทุกท่าน ในการค้นคว้า ศึกษา ทบทวนองค์ความรู้และนำเอาเทคนิควิธีการหรือข้อดีที่ได้จากการอ่านบทความนี้ไปประยุกต์ใช้ในการชีวิตการทำงานของท่านได้อย่างเหมาะสม

นิยามและความเป็นมา

Accelerated learning คืออะไร

ในปัจจุบันยังไม่มีคำให้ความหมายหรือบัญญัติศัพท์หรือนิยามศัพท์ภาษาไทยของคำว่า Accelerated learning ไว้อย่างชัดเจน กล่าวโดยรวมสำหรับแนวคิดที่สำคัญ Accelerated learning เป็นรูปแบบการเรียนการสอนโดยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสภาวะการเรียนรู้และกระบวนการสอนซึ่งเป็นปัจจัยทางจิตวิทยาที่คำนึงถึงผู้เรียนให้สามารถใช้ศักยภาพภายในตน โดยผู้สอนต้องตระหนักทั้งด้านความต้องการ แรงจูงใจ ความสนใจและความคาดหวังของผู้เรียน ตลอดจนการจัดการเรียนให้เกิดความสุขกาย สุขใจและกระบวนการคิด ดังนั้นระบบการเรียนการสอนนี้จึงทำให้ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้น การชี้แนะและการอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สมรรถนะทางสังคมและทักษะการสังเกตอีกด้วย ส่วนผู้นิพนธ์มีความเห็นว่า Accelerated learning คือการเรียนรู้ด้วยการเสริมแรงวิธีหนึ่งโดยอาศัยผู้สอน ทำหน้าที่กระตุ้นการเรียนรู้และจัดห้องเรียน แหล่งการเรียนรู้หรือสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างการเรียนรู้ การจดจำ การตกผลึกความรู้ ความคิด ภูมิปัญญาของตนเอง ถือเป็นรูปแบบการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว (rapid learning) รูปแบบหนึ่งได้ อาจเรียกสั้นๆ ได้ว่าเป็น “การเรียนรู้ด้วยการกระตุ้นความสนใจใคร่รู้” หรือ “การเรียนรู้ด้วยการชี้แนะ” หรือ “การเรียนรู้อย่างรวดเร็ว” ก็ได้ (แต่ก็อาจมีปัญหาคำพ้องความหมายกับคำ

Suggestopedia หรือ Superlearning) อย่างไรก็ตาม เพื่อความเข้าใจและความเหมาะสมในการอ้างอิง ผู้นิพนธ์ขอใช้คำ Accelerated learning แทนคำภาษาไทยตลอดบทความนี้

Accelerated learning มีความเป็นมาอย่างไร

Accelerated learning ได้พัฒนามาจาก ทฤษฎีการสอนของ Professor Dr. Georgi Lozanov นักจิตบำบัดชาวบัลการเรีย เมื่อประมาณ 40 ปีก่อน ท่านเป็นผู้คิดค้นการเรียนรู้ด้วยการชี้แนะหรือ suggestopedia หรือ superlearning ซึ่งใช้ในการเรียนการสอนวิชาทางภาษา ศิลปะ ดนตรี โดยประยุกต์ใช้ความรู้ทางจิตประสาทวิทยา (neuropsychology) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการผ่อนคลายทางร่างกาย ด้วยการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ (relaxation exercise) และลดความเครียดทางจิตใจด้วยการจัดบรรยากาศการเรียน (environmental modification) ที่สงบและเปิดเสียงดนตรีบรรเลงเบา ๆ ประกอบการเรียน ผู้สอนจะทำหน้าที่กระตุ้นการเรียนโดยอาศัยการชี้แนะวิธีการเรียนรู้การค้นคว้า ประเด็น/สาระสำคัญ การจดจำ ประสบการณ์ การปฏิบัติหรือการนำไปใช้ ฯลฯ แล้วให้ผู้เรียนพัฒนารูปแบบ เทคนิคการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อตนเองและด้วยตนเอง อาจใช้รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่จำกัดมาผสมผสานกัน เช่น การเรียนรู้โดยการทดลอง การเรียนรู้โดยอาศัยประสบการณ์ การเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม และ/หรือการเรียนรู้โดยอาศัยปัญหาเป็นฐาน เป็นต้น ผลปรากฏว่าผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ดีขึ้นและเป็นไปตามพัฒนาการของแต่ละบุคคล ทำให้เกิดกระแสแนวคิดการนำรูปแบบวิธีการสอนนี้ไปประยุกต์ใช้ในการสอนในกรณีอื่นๆ ทั่วโลก

ในประเด็นนี้ ผู้นิพนธ์มีความเห็นว่า ตามประวัติศาสตร์ของปรัชญาการศึกษา แนวคิดของ Accelerated learning น่าจะมีที่มาหรือได้รับอิทธิพลมาจากปรัชญา

แนวคิดของโสเครตีส (Socrates) ซึ่งเป็นปณมจารย์ผู้ริเริ่มและสอนปรัชญาการเรียนรู้โดยอาศัยการตั้งคำถาม การจับประเด็นหรือเนื้อหาที่ต้องการเรียนรู้ด้วยคำถามตามที่ตนเอง (ผู้เรียนแต่ละคน) สงสัยแล้วนำมาขบคิด ไตร่ตรอง ค้นคว้า วิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ในประเด็นต่างๆ รวมถึงที่มาที่ไปและคำตอบที่เหมาะสม (Ong,2002) (ซึ่งในบางประเด็นก็ไม่จำเป็นต้องมีคำตอบที่ถูกต้องเสมอไป) สำหรับเรื่องของบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของการเรียนการสอนก็อาศัยอาคารสถานที่ตามธรรมชาติหรือตามอัตราภาพ บางครั้งต้องอาศัยสถานที่ลึกลับซ่อนเร้น เพราะในสมัยนั้น (เน้นการเรียนการสอนที่ต้องเชื่อครู อาจารย์ ผู้นำศาสนาหรือผู้ปกครองบ้านเมือง) ไม่ยอมรับการเรียนการสอนรูปแบบนี้ (ใครมีความคิดขัดแย้งกับคนเหล่านี้จะถือเป็นบุคคลอันตรายต่อรัฐ/ประเทศ) แม้แต่โสเครตีสเองยังต้องดื่มยาพิษฆ่าตัวตายเพื่อต่อสู้ตามอุดมการณ์ของปรัชญา จึงทำให้การสร้างและพัฒนาแนวคิด ทฤษฎีหรือองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องต้องยุติลง

หลักการ ทฤษฎี องค์ประกอบและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของ Accelerated learning

Accelerated learning มีหลักการ ทฤษฎีอะไรบ้าง...

เนื่องจากการเป็นทฤษฎีพื้นฐานความรู้จากแนวคิดทฤษฎีทางจิตประสาทวิทยาร่วมกับการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่า Accelerated learning เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนได้ถูกต้องเหมาะสมตามธรรมชาติ กล่าวคือมนุษย์ส่วนใหญ่อาศัยสมองซีกขวาในการทรงจำและเรียนรู้ข้อมูลทางภาษา ศิลปะ และดนตรี ถ้าจัดการเรียนการสอนแบบบรรยายหลักการ ทฤษฎีในห้องเรียนเป็นจำนวนมากหรือบ่อยครั้งเกินไปจะทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย ขาดความสนใจและมีผลการเรียนรู้ที่แย่ลงเมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนแบบ Accelerated learning ที่เน้นการปฏิบัติหรือทักษะพิสัย (psychomotor หรือ psychokinetic method) ร่วมกับ

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม เช่น เปิดเพลง บรรเลงเบาๆ อยู่ในห้องที่สงบแยกตัวจากสิ่งรบกวนหรือความวุ่นวายภายนอก ผู้สอนชี้แนะวิธีการเรียน เนื้อหาสาระและเทคนิควิธีการตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละบุคคล แล้วกระตุ้นให้ผู้เรียนตกผลึกความคิด/องค์ความรู้ที่ถูกต้องของตนเอง เพื่อตนเองและด้วยตนเอง

Accelerated learning มื้อองค์ประกอบอะไรบ้าง...แต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญอย่างไร...

Accelerated learning มื้อองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ 10 องค์ประกอบ (Fenderman and McPhee, 2008) ได้แก่

- ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของสมอง (knowledge about the human brain)
 - สภาพจิตใจของผู้เรียน (emotional state)
 - สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ (learning environment)
 - การใช้ดนตรีและศิลปะประกอบการเรียนรู้ (role of music and arts)
 - แรงจูงใจของผู้เรียน (personal motivation)
 - พหุปัญญาและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน (multiple intelligences and learning styles)
 - การใช้จินตนาการและอุปมาโวหาร (imagination and metaphors)
 - การให้คำแนะนำ (suggestion and de-suggestion)
 - การเรียนรู้แบบร่วมมือและการทำงานเป็นทีม (team learning and cooperation)
 - การพัฒนาตนเองและผลการเรียนรู้ (improvement and results)
- มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

• ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของสมอง

(knowledge about the human brain)

ผู้สอนจะต้องเรียนรู้ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับ

การทำงานของสมองแต่ละซีกและเลือกจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม ตัวอย่างเช่น สมองซีกขวาใช้เรียนรู้ด้าน ภาษา ศิลปะและดนตรี สื่อการเรียนรู้ควรมีสีสัน รูปภาพที่สวยงาม น่าสนใจ สิ่งแวดล้อมสงบปราศจากสิ่งรบกวนภายนอก อาจเปิดเพลงหรือดนตรีบรรเลงประกอบได้ สมองซีกซ้ายใช้เรียนรู้ตรรกะ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สื่อการเรียนรู้ควรมีความเป็นระบบ ระเบียบ (IAL, 2004) ตัวหนังสือปกติ (อักษรที่ไม่เล่นหัวหรือหางมากเกินไป) อ่านง่าย สบายตา ไม่ใช่สีส้มมากเกินไป รูปภาพเรียบง่าย ชัดเจน สิ่งแวดล้อมสงบปราศจากสิ่งรบกวนและไม่ควรเปิดเสียงหรือดนตรีรบกวน (เพราะต้องใช้สมาธิในการท่องและจดจำ) เป็นต้น

• สภาพจิตใจของผู้เรียน

(emotional state)

จากผลการศึกษาวิจัยทางการแพทย์พบว่าถ้าต้องการให้ความทรงจำคงอยู่เป็นเวลานาน (ความทรงจำระยะยาวหรือ long-term memory) ต้องอาศัยจินตนาการและสภาพอารมณ์ (เช่น ตื่นเต้น เร้าใจ รักชอบ โกรธ ตกใจหรือกลัว เป็นต้น) ผู้อ่านคงเคยสังเกตว่าความทรงจำหรือเรื่องราวใด ที่มีอารมณ์ร่วมต่างๆ จะทำให้จดจำได้ดี ยาวนานและระลึกได้เร็ว เช่น สามารถจำตัวอักษร experience ได้โดยไม่ผิดเลย เพราะเมื่อ 5 ปีก่อน เคยเสียใจที่พลาดรางวัลที่ 1 จากการแข่งขันภาษาอังกฤษเนื่องจากสะกดคำว่า experience ผิด เป็นต้น

• สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้

(learning environment)

สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ได้แก่ ห้องเรียน แสงสว่าง เสียง รวมถึงบรรยากาศ การเรียนรู้ต่างๆ ในห้องเรียนต้องมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียนดังที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น

การใช้ดนตรีและศิลปะประกอบการเรียนรู้
(role of music and arts)

องค์ประกอบเหล่านี้มีความจำเป็นและส่งอิทธิพลกับเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษา ศิลปะและดนตรี ครู/ผู้สอนจะต้องเลือกใช้ศิลปะและดนตรีที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนขณะนั้น ด้วย เช่น ถ้าสอนเดินรำหรือลีลาศก็ต้องเลือกจังหวะดนตรีหรือเพลงที่ตรงกับท่าเต้นที่ต้องการสอน เป็นต้น

• แรงจูงใจของผู้เรียน
(personal motivation)

แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความขยันหมั่นเพียรและเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและผลลัพธ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ “ฉันทะ” คือความรักความชอบในเรื่องที่จะเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับข้อหนึ่งในอิทธิบาท 4 คุณธรรมอันเป็นพื้นฐานของความสำเร็จตามหลักคำสอนในพุทธศาสนา (พระธรรมปิฎก, 2543). หากผู้เรียนได้รับการกระตุ้นปลุกฝังแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้หรือความรักที่จะเรียนรู้ก็จะทำให้เกิดกำลังใจ กำลังสมองและกำลังใจในการเรียนขยันเรียนและประสบความสำเร็จในการเรียนในที่สุด

• พหุปัญญาและรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน
(multiple intelligences and learning styles)

องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับพื้นฐานความรู้และการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนย่อมต้องมีพื้นฐานความรู้เดิม สติปัญญาและรูปแบบการเรียนรู้แตกต่างกันไป ผู้สอนที่ดีจะต้องวิเคราะห์ผู้เรียนและเลือกแนวทาง รูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนตามพื้นฐานและความถนัดของแต่ละบุคคล จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามพัฒนาการและเต็มศักยภาพ

• การใช้จินตนาการและอุปมาโวหาร
(imagination and metaphors)

ผู้เรียนจะมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นไม่เพียงแต่สามารถอธิบายหรือให้ความหมายได้อย่างถูกต้อง แต่ต้องสามารถยกตัวอย่างเปรียบเทียบและถ่ายทอดองค์ความรู้นั้น ๆ ผู้รับสารได้อย่างถูกต้องและเข้าใจตรงกันอีกด้วย ในทำนองเดียวกัน ผู้สอนก็ต้องมีทักษะในการฝึกให้ผู้เรียนสร้างจินตนาการ รู้จักยกตัวอย่างเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงสถานการณ์ เนื้อหาการเรียนรู้กับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ปัจจุบันเพื่อประกอบความเข้าใจก็จะเป็นแบบอย่างการเรียนรู้ให้ผู้เรียนฝึกหัดเรียนรู้ เทียบเคียงและพัฒนาทักษะการเปรียบเทียบเชิงอุปมาโวหารนี้ได้

• การให้คำแนะนำ
(suggestion and de-suggestion)

คำแนะนำที่ดีเปรียบเสมือนกุญแจลัดหรือทางลัด (Shortcut) ช่วยให้เข้าใจเนื้อหา จับประเด็นหรือสาระสำคัญรวมถึงเทคนิคการจำหรือการสรุปองค์ความรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว ในทางตรงกันข้าม คำแนะนำที่ไม่เหมาะสมย่อมเป็นผลเสียแก่ผู้เรียนได้เช่นเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น ผู้เรียนมีความถนัดจำโดยใช้สายตา/การมองเห็น (visual memory) ครู/ผู้สอนจึงควรแนะนำให้ฝึกทำแผ่นภาพ ผังมโนทัศน์ช่วยจดจำ แต่ถ้าผู้สอนกลับแนะนำให้ฝึกท่องจำด้วยการอ่านออกเสียงร่วมกับผู้เรียนคนอื่น ๆ (ใช้เทคนิคของ auditory memory แบบท่องสูตรคูณในห้องเรียน) จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ช้า ดังนั้น ผู้สอนจึงควรพิจารณาเลือกวิธีใดควรแนะนำหรือไม่แนะนำแก่ผู้เรียนแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสมด้วยความระมัดระวัง

• การเรียนรู้แบบร่วมมือและการทำงานเป็นทีม
(team learning and cooperation)

การทำงานกลุ่มหรือทำงานเป็นทีมเป็นทักษะกระบวนการสำคัญที่ผู้สอนจะต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กัน (interaction) เป็นการเสริมสร้างทักษะ

การสื่อสาร การทำงานร่วมกันและเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมร่วมกัน (รู้จักข้อบกพร่องและการปรับตัว) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้เรียนในอนาคต

- การพัฒนาตนเองและผลการเรียนรู้ (improvement and results)

องค์ประกอบนี้เป็นปัจจัยสำคัญให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอด จนเป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างแท้จริง เพราะเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อวัดความก้าวหน้าทางการเรียน ซึ่งมีได้หลายรูปแบบ เช่น แบบทดสอบ/ข้อสอบวัดความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินทักษะพิสัย แบบประเมินเจตคติ เป็นต้น ผลการประเมินจะเป็นตัวชี้วัดพัฒนาการ ผลสัมฤทธิ์หรือความสำเร็จในการเรียนที่ผู้สอนจะต้องนำมาเป็นข้อมูลป้อนกลับ (feedback) แก่ผู้เรียน ผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชานั้นๆ ด้วยเสมอ การให้ข้อมูลป้อนกลับหรือการแจ้งผลการประเมินที่ดีจะต้องชี้แจงและชี้แนะสิ่งที่ดี สิ่งที่ต้องปรับปรุง พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงหรือแก้ไขข้อบกพร่องนั้นๆ ควบคู่กันไป จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการที่ถูกต้องและเหมาะสม

กระบวนการจัดการเรียนรู้ของ Accelerated learning ทำได้อย่างไร...

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ Accelerated learning สามารถทำได้ไม่ยาก โดยอาศัยหลักการข้างต้น มีลำดับขั้นตอนง่ายๆ คือเริ่มจากการเตรียมความพร้อมผู้เรียน วิเคราะห์ผู้เรียนแต่ละคน ผู้สอนเตรียมความพร้อมด้านเนื้อหา การสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ตลอดจนจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มีกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการนำเสนอองค์ความรู้ สารสนเทศต่างๆ หน้าที่เรียนรวมถึงเปิดเวทีสนทนาเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการพูดคุย ชักถาม วิพากษ์ วิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ

อย่างสร้างสรรค์ตลอดจนมีการสรุปประเด็นองค์ความรู้เป็นระยะๆ ผู้สอนให้การแนะนำ ประเมินผลและป้อนข้อมูลย้อนกลับอย่างเหมาะสม สุภาพและนุ่มนวลตลอดจนสุดท้ายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลย้อนกลับ (reflection) วิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งนั้นๆ ได้อีกด้วย

ประสบการณ์และตัวอย่างการนำไปใช้

นักวิชาการและนักการศึกษาได้ศึกษา/วิจัยเกี่ยวกับ Accelerated learning ที่น่าสนใจ ดังนี้

Boyd, D. (2004). ได้ศึกษาผลการสอนในโปรแกรม Accelerated learning พบว่าทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการเรียนนี้เป็นทฤษฎีทั่วไปที่สอดคล้องกับเรียนรู้ของผู้ใหญ่ประกอบด้วยทฤษฎีพหุปัญญา (multiple intelligences) วิธีการเรียนรู้ (learning style) ด้วยการทดลองจิตวิทยาพัฒนาการของผู้ใหญ่ การเรียนแบบร่วมมือและทฤษฎีการสอนสรณนิยม (constructivism) ในทางปฏิบัติควรจะต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีและใช้วิธีการเรียนรู้แบบองค์รวม (holistic approach) และได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าในอนาคตควรมุ่งกระตุ้นนักการศึกษาให้สามารถในการถ่ายทอดโดยวิธีการนี้แก่ผู้เรียนและผู้เรียนจะต้องมีการเรียนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Brookfield, S.D. (2003). ได้วิพากษ์ทฤษฎี Accelerated learning ว่าเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้เวลานั้น เช่น แต่ละรายวิชาที่เคยสอนจบในเวลา 15 สัปดาห์สามารถเรียนจบได้ภายใน 6 สัปดาห์ด้วย Accelerated learning ทั้งนี้เพราะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนออนไลน์ซึ่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

Wlodtcoeski. R.J.(2003). ได้ศึกษา Accelerated learning ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้ความเห็นว่าวิธีนี้เป็นวิธีการเรียนที่

สำเร็จได้ในเวลาอันรวดเร็ว ซึ่งเหมาะกับรายวิชาที่มีเนื้อหา
มากหรือต้องการเรียนแบบเข้มข้น (intensive) ทั้งนี้อาจ
ต้องใช้เวลาสุดสัปดาห์หรือเวลาเย็น และบางครั้งอาจต้อง
แบ่งเวลาทำการบ้านในห้องเรียน นอกจากนี้ ผลการวิจัย
เปรียบเทียบการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ระหว่าง Accelerate
learning กับการเรียนการสอนตามปกติ พบว่าผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของผู้เรียนที่มีต่อการ
เรียนทั้งสองวิธีเป็นที่น่าสนใจและไม่แตกต่างกัน

จากผลการศึกษา/วิจัยข้างต้น อาจสรุปได้ว่า
รูปแบบการเรียนการสอนด้วย Accelerated learning
เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่น่าสนใจและสามารถช่วย
ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองทางการศึกษา
ได้อีกวิธีหนึ่ง

สรุป

แนวคิดการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วย
Accelerated learning สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน
ศาสตร์การสอนได้หลากหลายวิชาโดยอาศัยหลักการ
ทฤษฎีหรือองค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียน
สามารถสร้างวิธีการเรียนรู้ เทคนิคการจำ การตกผลึก
ความคิดและองค์ความรู้ของตนเอง เพื่อตนเองและด้วย
ตนเองอย่างรวดเร็ว โดยมีผู้สอนเป็นผู้กระตุ้น ชี้แนะ
ประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์แก่
ผู้เรียนแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม นอกจากนี้แล้ว ผู้สอน
จะต้องเรียนรู้ เข้าใจ จัดสิ่งแวดล้อมและสร้างบรรยากาศ
ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้
ร่วมกับความรู้เรื่องการทำงานของสมองอีกด้วยและหาก
นำเทคโนโลยีการศึกษาและการสื่อสารสมัยใหม่มาช่วย
สนับสนุนด้วยแล้ว ย่อมทำให้เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นไปเป็นแน่แท้

แหล่งอ้างอิง

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2543). *ธรรมกับการทำงาน*. มูลนิธิพุทธธรรม กรุงเทพมหานคร

Boyd, D. (2004, January 1). "Effective teaching in accelerated learning programs". *Adult Learning*, 15 (1-2), 40.

Brookfield, S. D. (2003). *A critical theory perspective on accelerated learning*. In R. J. Wlodkowski & C. E. Easworm (Eds.), *Accelerated learning for adults: The promise and practice of intensive educational formats* (No. 97) (pp. 73-82). San Francisco: Jossey-Bass.

Felman, Jerome. And Mcphee, Doun. (2008). *"The Accelerated Learning"*. The Science of Learning and The Art of Teaching. NewYork: Thomson Delmar Learning.

Harmer, Jeremy. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. 4th Edition. Person Education Limited.

International Aliance Learnig. (2004). *Right Brain Left Brain Functions and Their Role in Accelerated Learning Methods*. Retrieved June10, 2009, from <http://www.acceleratedlearningmethods.com/brain-functions.html>

Lozanov, Georgi. (2004). *Suggestology and Suggestopedy*. Retrieved May 5, 2009, from <http://lozanov.hit.bg/>

Lozanov, Georgi. (2006). *Suggestopaedia - Desggestive Teaching Communicative Method on the Level of the Hidden Reserves of the Human Mind*. Retrieved June10,2009, from http://drlozanov.dir.bg/book/start_book.htm

Ong, Walter (2002). *Orality and Literacy*. New York: Routledge.

Wlodkowski, R. J. (2003). *Accelerated learning in colleges and universities*. In R. J. Wlodkowski & C. E. Easworm (Eds.), *Accelerated learning for adults: The promise and practice of intensive educational formats* (No. 97) (pp. 5-15). San Francisco: Jossey-Bass.